

Quickscan beschermde soorten wijzigingsplan Middenmeer 150kV

**Risicoanalyse in het kader van de Wet natuurbescherming
TenneT**

20 december 2021

Contactpersoon

ARJEN GOUTBEEK

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Projectgebied en ingreep	4
1.2.1	Huidige situatie	4
1.2.2	Voorgenomen ingreep	6
2	Wet natuurbescherming	7
2.1	Wettelijk kader	7
2.2	Methode	7
2.3	Resultaat	7
2.3.1	Algemeen	7
2.3.2	Vogels	7
2.3.3	Zoogdieren	8
2.3.4	Amfibieën	8
2.3.5	Overige soortgroepen	8
2.4	Beoordeling	9
2.4.1	Vogels	9
2.4.2	Zoogdieren	9
2.4.3	Amfibieën	10
3	Conclusie en vervolg	11
3.1	Onderzoek	11
3.2	Maatregelen in het kader van de zorgplicht	11
3.3	Conclusie	11
	Colofon	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

TenneT TSO B.V. is voornemens een leidingtracé te realiseren tussen de transformatorstations nabij De Weel (Noord-Holland) en nabij Middenmeer (Noord-Holland).

Vanwege de veiligheid, de betrouwbaarheid en de grote transportcapaciteit, spelen in Nederland hoogspanningsinstallaties van onder andere TenneT een belangrijke rol bij het transport van elektriciteit. Hoogspanningsinstallaties van TenneT zijn dan ook van vitaal belang voor het functioneren van de samenleving. Een daarbij behorende belangrijke kerntaak is het tijdig realiseren van nieuwe hoogspanningsinstallaties om knelpunten in het net te voorkomen alsook de gerealiseerde hoogspanningsinstallaties optimaal te beheren, te onderhouden en veilig te stellen, zodat kan worden voldaan aan de (wettelijk vastgelegde) verantwoordelijkheden. Om deze redenen heeft TenneT (samen met Liander) het voornemen om het midden- en hoogspanningsnet in de Kop van Noord-Holland uit te breiden. De totale netuitbreiding bestaat uit:

- De realisatie van een nieuw 150/20kV-station in de Wieringermeer (genaamd station Middenmeer).
- De realisatie van een bijbehorende ondergrondse 150kV hoogspanningsverbindingen naar het nog te realiseren station De Weel (DWL).
- De uitbreiding van de bestaande stations Westwoud (WEW) en Anna Paulowna (APL).
- Ook moet een extra (ondergrondse) hoogspanningsverbinding worden gerealiseerd tussen de stations De Weel en Oterleek (OTL).

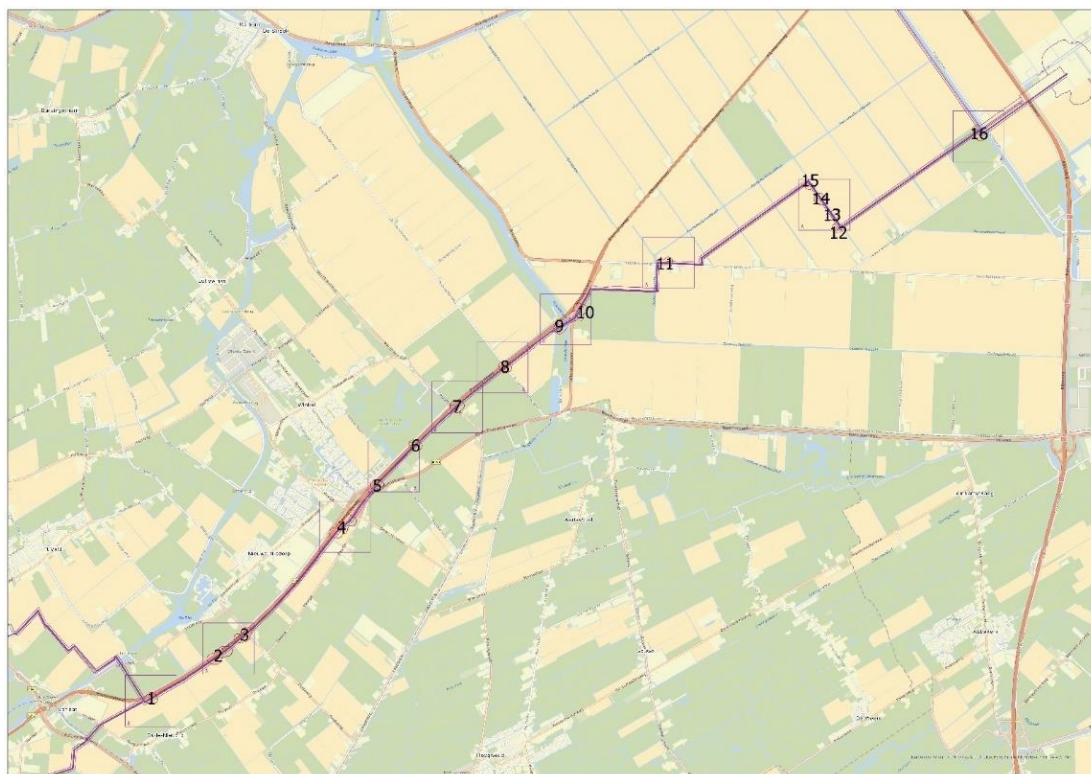
Deze ontwikkelingen zijn planologisch mogelijk gemaakt in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Netuitbreiding Kop van Noord-Holland - herstelbesluit II (vastgesteld op 20 juli 2017). Echter bij het technisch uitwerken van de hoogspanningsverbinding (150 kV) in een detailontwerp bleek het gedeelte van de hoogspanningsverbinding de Weel - Middenmeer op 10 locaties niet binnen de opgenomen dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanning' te blijven. Het afwijken van de dubbelbestemming komt hoofdzakelijk doordat bepaalde situaties (zoals een scherpe bocht in het tracé) technisch niet haalbaar bleken. Alle afwijkingen van de dubbelbestemming vallen wel binnen de opgenomen strook 'gebiedsaanduiding wetgevingszone – wijzigingsgebied 1' van het PIP.

Door de voorgenomen ingrepen is mogelijk sprake van negatieve effecten in de Wet natuurbescherming beschermde soorten. In onderliggend rapport zijn de resultaten van die oude quickscan gecombineerd met deze actualisatie. Daarnaast is een effectbeschrijving opgenomen en is hierbij ingezoomd op de wijzigingslocaties van het wijzigingsplan, zijn eventueel al te onderscheiden negatieve effecten getoetst aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming en zijn eventuele te nemen vervolgstappen vervolgens inzichtelijk gemaakt.

1.2 Projectgebied en ingreep

1.2.1 Huidige situatie

Het projectgebied bestaat uit een beoogd leidingtracé dat de transformatorstations tussen De Weel en Middenmeer met elkaar verbindt (zie figuur 1). Het plangebied bestaat grotendeels uit landbouwgrond en wordt zowel gebruikt als grasland als bouwland. In het beoogde tracé vinden daarnaast tien wijzigingen plaats. De tien wijzigingslocaties worden in onderstaande tabel (Tabel 1) kort beschreven. In Bijlage B zijn detailkaarten van de deellocales opgenomen.

Figuur 1. Het onderzochte tracé met daarin een aantal deelgebieden benoemt op basis van vegetatie kenmerken en het wijzigingsplan.

Tabel 1. Korte beschrijving deellocaties, in Bijlage B zijn kaarten per deellocatie opgenomen.

Locatie	Omschrijving
1	Bouwland en intensief gebruikt agrarisch grasland. Watergangen geschoond, geen water planten.
2	Bouwland en intensief gebruikt agrarisch grasland. Watergangen geschoond, geen water planten.
3	Strook met houtige opstand van meidoorn en zwarte els en enkele hoge, populieren. Watergangen geschoond met voedselrijke, intensief beheerde oevers, lokaal strook riet.
4	Intensief gebruikt agrarisch grasland. Watergangen geschoond, geen water planten.
5	Bouwland en voedselrijke bermen. Elzen-eikenbos en populieren in de nabijheid.
6	Watergang met zeer steile, voedselrijke en intensief beheerde oevers. Watergang geschoond, geen water planten.
7	Verruigd grasland met rietstroken, deels afgemaaid. Watergang geschoond, geen water planten.
8	Bouwland met voedselrijke bermen. Watergang geschoond, geen water planten.
9	Verruigd voedselrijk grasland nabij dijklichaam, rietkragen en houtige gewassen. Watergang geschoond, geen water planten.
10	Intensief gebruikt agrarisch grasland. Watergangen geschoond, geen water planten.
11	Bouwland met verruigde oevers. Nabij brug rietkragen. Intensief gebruikt agrarisch grasland. Watergangen geschoond, geen water planten.
12	Bouwland met verruigde oevers met rietkragen.
13	Bouwland met verruigde oevers met rietkragen.
14	Bouwland met korte oevervegetatie.
15	Bouwland met verruigde oevers met rietkragen.
16	Intensief gebruikt agrarisch grasland. Watergang met rietkragen.

1.2.2 Voorgenomen ingreep

Tussen de transformatorstations in De Weel en Middenmeer wordt een nieuwe ondergrondse hoogspanningskabel aangelegd. Het aanleggen van de hoogspanningskabel gebeurt deels middels een ondergrondse boring en deels middels een open ontgraving. De leiding komt voornamelijk in de bermen langs de watergang en percelen te liggen. In totaal gaat het om tien wijzigingslocaties. De exacte werkzaamheden per deellocatie zijn nog niet bekend, uitgegaan wordt van een open ontgraving, omdat dit de meest verstorende gevolgen heeft. Wel is als uitgangspunt dat bebouwing en opgaande bomen (singels, wegbeplanting, bosjes et cetera) niet worden aangetast en dat watergangen gepasseerd worden via gestuurde boringen (geen afdamming of demping). De planning is op moment van schrijven nog niet bekend.

2 Wet natuurbescherming

2.1 Wettelijk kader

Onder de Wet natuurbescherming vallen de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). Deze quickscan gaat alleen in op eventuele effecten op beschermde soorten. Een uitgebreide beschrijving van het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

2.2 Methode

De quickscan is uitgevoerd door middel van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie van verspreidingsgegevens¹ en gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar (januari 2016 tot en met december 2021). Het veldbezoek is uitgevoerd op 10 en 29 november 2021. Gezien de status van het onderzoek (quickscan of risico inschatting), is dit veldbezoek gericht op een beoordeling van de kwaliteit van de planlocaties als leefgebied voor beschermde flora en fauna, een zogenaamde habitatgeschiktheidsbeoordeling. Hierbij wordt op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het projectgebied een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Het betreft geen uitputtende, soortgerichte inventarisatie, echter wanneer soorten wel geconstateerd worden, wordt deze kennis wel betrokken in de analyse.

2.3 Resultaat

2.3.1 Algemeen

Uit dit deel van Noord-Holland zijn slecht enkele beschermde soorten bekend. Het gaat vooral om algemeen in Nederland voorkomende soorten als enkele muizensoorten (veldmuis, rosse woelmuis, haas), amfibieën (bastaardkikker, gewone pad) en diverse vogelsoorten van open landbouwgebied als zwarte kraai, wilde eend en meerkoet. Van de minder algemene soorten gaat het om enkel waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van hermelijn en bunzing. Het aandeel strikt beschermde soorten is eveneens laag, uit de omgeving van het tracé zijn enkele waarnemingen van rugstreeppad en waterspitsmuis bekend, zie paragraaf 2.3.3 en 2.3.4.

Van de specifieke deellocaties zijn geen waarnemingen bekend van beschermde planten of dieren. Dit komt waarschijnlijk doordat alle locaties bestaan uit intensief in gebruik zijnde agrarische percelen of wegbermen. Dergelijke gronden zijn over het algemeen ongeschikt als leefgebied door het ontbreken van beschutting en voedsel. Het landbouwkundige gebruik of het verkeer zorgt tevens voor een geregelde verstoring, waardoor soorten zich hier ook niet snel vestigen.

De watergangen en oeverzones kunnen lokaal wel leefgebied of broedlocatie zijn van de genoemde soorten als wilde eend en meerkoet en een enkele bastaardkikker. Van wegbeplanting is bekend dat hierin wel gebroed wordt door aan mensen en verstoring gewend geraakte soorten als zwarte kraai of houtduif. Incidenteel kan ook buizerd wel gebruik maken van wegbeplanting, net als sperwer kan broeden in kleine bospercelen met voldoende dichte ondergroei.

2.3.2 Vogels

Door het zeer open karakter en het intensieve landbouwkundige gebruik, is het aandeel geschikt broedgebied voor vogels zeer beperkt. Lokaal kan in een oeverzone gebroed worden door bijvoorbeeld wilde eend of meerkoet en in de singels of bosjes door enkele algemeen voorkomende broedvogels. In de opgaande vegetatie nabij de provinciale weg (deellocatie tussen 3, 4 en 5) zijn bijvoorbeeld enkele oude nesten van zangvogels waargenomen. De open landbouwpercelen kunnen gebruikt worden door minder kritische weidevogels als Kievit en scholekster. Of deze hier echt succesvol broeden is onzeker gezien het intensieve landbouwkundige gebruik.

¹ www.verspreidingsatlas.nl, www.ravon.nl, www.zoogdierenvereniging.nl, www.vogelbescherming.nl

Aanwezigheid van buizerd of sperwer is niet uitgesloten op plekken met bomen, alleen nabij deellocatie 5 is een groter nest in een van de eiken vastgesteld. Van welke soort kon niet vastgesteld worden, er zijn geen soorten nabij het nest gezien.

2.3.3 Zoogdieren

Ook voor zoogdieren geldt dat door het zeer open karakter en het intensieve landbouwkundige gebruik, het aandeel geschikt leefgebied voor zoogdieren zeer beperkt is. Lokaal kunnen oeverzones of bosjes gebruikt worden door enkele muizensoorten. De open velden zijn wel geschikt voor haas, het aantal wargenomen hazen is echter beperkt, alleen nabij deellocatie 6 en 16 is één haas waargenomen. Gezien de actieradius kan haas overal voorkomen.

In de omgeving zijn enkel waarnemingen gedaan van hermelijn, wezel en bunzing, wat met name verkeersslachtoffers betreft op de N239/N242. Het zijn vooral waarnemingen rondom het natuurgebiedje De Weelpolder. Het tracé en de wijzigingslocaties vormen geen geschikt leefgebied voor deze soorten, een incidenteel passerend exemplaar is echter niet uitgesloten.

Uit de bredere omgeving zijn ook enkele waarnemingen vastgelegd van waterspitsmuis, één waarneming ten noorden van Middenmeer en één in het natuurgebied Polder De kolk van Dussen. Het gaat daar om meer natuurlijke oevervegetaties en natte graslanden, welke geheel ontbreken op het tracé. Aanwezigheid van waterspitsmuis langs het tracé uitgesloten.

Bomenrijen, begroeide oevers, of watergangen kunnen foerageergebied of vliegroutes vormen voor vleermuizen. Deze dienen dan meestal wel verbonden te zijn met een netwerk van lijnvormige elementen waar ook voedsel gevonden kan worden. Van de deellocaties zijn de bomenrijen nabij de deellocaties 4, 5, 6 en 10 hiervoor geschikt. Van de watergangen zijn de watergangen nabij deellocaties 9 en locaties 12 tot en met 15 geschikt.

2.3.4 Amfibieën

Net als voor de andere soortgroepen, geldt ook voor amfibieën dat door het zeer intensieve landbouwkundige gebruik en het ontbreken van natuurlijke oevervegetaties en gevarieerde en begroeide waterelementen (poelen), het aandeel geschikt leefgebied zeer beperkt is. Lokaal kunnen in de watergangen enkele algemeen in Nederland voorkomende soorten als gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander gebruikt worden. Maar zelfs van deze soorten zijn nauwelijks waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied.

Uit de bredere omgeving zijn ook enkele waarnemingen vastgelegd van rugstreeppad, de meest nabije waarnemingen komen uit het natuurgebiedje Weelpolder en Braakpolder. Het gaat daar om meer natuurlijke waterelementen en natte graslanden, welke geheel ontbreken in het plangebied.

2.3.5 Overige soortgroepen

Van geen van de soorten uit de overige soortgroepen als vissen, reptielen, insecten of weekdieren zijn uit het plangebied of de brede omgeving waarnemingen bekend. Deels valt Noord-Holland ook buiten het verspreidingsareaal. Tevens zijn de meeste soorten uit deze groepen vooral gebonden aan leefgebieden van natuurgebieden als heide, hoogveen of moerassen, terwijl het plangebied en het omliggende landbouwgebied dusdanig intensief gebruikt wordt dat geschikt leefgebied over een groot oppervlak geheel ontbreekt.

2.4 Beoordeling

2.4.1 Vogels

Uit de resultaten blijkt dat het plangebied grotendeels ongeschikt is als broedgebied. Wanneer er tevens vanuit gegaan wordt dat bomen, bos en oevers van watergangen niet aangetast worden, is van daadwerkelijke aantasting van broedgebied geen sprake. Wel kan verstoring optreden wanneer in de nabijheid van bomen, bos of watergangen gewerkt wordt. Ten aanzien van vogels die op de landbouwpercelen (proberen) te broeden is een oordeel lastig. De kwaliteit van het gebied is laag en door het agrarisch gebruik treedt al geregeld verstoring op. De vestiging van een enkele kievit is, met name op de deellocaties die niet nabij een doorgaande weg liggen (tussen 12 en 16), niet geheel uit te sluiten.

Alleen rondom deellocatie 5 zijn daadwerkelijk nesten aangetroffen, mogelijk ook een enkel nest dat jaarrond beschermd is (mogelijk van buizerd). In de andere opgaande vegetaties (bomen, bosjes en wegbeplanting) zijn geen nesten aangetroffen. Hoewel de watergangen en de oevers grotendeels als matig geschikt beoordeeld zijn, kan in het zomerhalfjaar wel sprake zijn van voldoende dekking of oeverbegroeiing (meer dan in de winter), dat het wel broedgebied vormt van wilde eend, meerkoet of kleine zangvogels als kleine karekiet in een rietvegetatie.

Voor alle broedvogels geldt dat geen ontheffing verleend wordt voor verstoring en vernietiging van nesten (en alles wat hier onder valt zoals nestplek keuze, eieren en niet-zelfstandige jongen) van vogels in het broedseizoen (als direct gevolg van de Vogelrichtlijn). Dit betekent dat wanneer broedende vogels aanwezig zijn (of de kans daarop hoog is) de werkzaamheden in of nabij potentiële broedgebied, uitgevoerd moeten worden buiten het broedseizoen. Wanneer buiten dit seizoen het leefgebied dusdanig is aangepast dat het niet meer geschikt is om in te gaan broeden (functievrij), kan op die locatie gedurende het broedseizoen wel gewerkt worden.

Wanneer binnen een afstand van 50 meter van de betreffende oever of beplanting gewerkt wordt, geldt gedurende het broedseizoen (globaal de periode half maart tot half juli) het volgende:

- Rekening houden met broedvogels van akkers en oeverzones: rondom deellocaties 9 en 16 en tussen 12 en 15;
- Rekening houden met broedvogels van opgaande vegetaties: tussen deellocaties 3 en 5;
- Rekening houden met vogels met jaarrond beschermde nestlocaties: rondom deellocatie 5.

Geadviseerd wordt om, wanneer wel in het broedseizoen gewerkt wordt én binnen een afstand van 50 meter, direct voorafgaande aan de werkzaamheden een controle uit te voeren op aanwezigheid van broedende vogels. Wanneer geen indicatie is van broedvogels, kunnen ook gedurende het broedseizoen - voor wat betreft vogels - de werkzaamheden doorgaan vinden.

2.4.2 Zoogdieren

Uit de resultaten blijkt dat het plangebied grotendeels ongeschikt zijn als leefgebied voor zoogdieren. Wanneer er tevens vanuit gegaan wordt dat bomen, bos en oevers van watergangen niet aangetast worden, is van daadwerkelijke aantasting van leefgebied (van bijvoorbeeld kleine marterachtigen) geen sprake. Wel kan verstoring optreden wanneer in de nabijheid van bomen, bos of watergangen gewerkt wordt. Omdat het hier echter grotendeels gaat om kleine(re) soorten, die in de vegetatie leven en een kleine verstoringsafstand hebben, is van verstoring eveneens niet snel sprake. Voor de kleine marterachtigen geldt dat het plangebied en de directe omgeving geen onderdeel is van essentieel leefgebied, waardoor van aantasting of verstoring van deze soorten niet aan de orde is.

De agrarische percelen kunnen wel gebruikt worden door haas, die juist van open velden gebruik maakt. Haas valt in de categorie waarvoor een vrijstelling geldt op de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Expliciet rekening houden met deze soort is daarom niet noodzakelijk. Wel geldt de zorgplicht (zie paragraaf 3.2), wat betekent dat doden of het bewust verstoren niet is toegestaan.

Gezien de kleine actieradius en het ontbreken van geschikt leefgebied, is de aanwezigheid of het opduiken van waterspitsmuis zo goed als uitgesloten. Effecten op deze soort zijn niet aan de orde.

Ten aanzien van vleermuizen geldt dat, omdat geen bomen gekapt worden, effecten op potentiële verblijfplaatsen uitgesloten zijn. De mogelijke geschikte lijnelementen tussen deellocaties 4 en 6 en rondom 10 liggen langs een doorgaande N-weg, waardoor al sprake is van verstoring door verkeer (licht en geluid) en de tijdelijke werkzaamheden hier geen substantiële extra bijdrage aan zullen leveren. Ook is aan de noordzijde van de weg een aanzienlijk betere,

breder bosstrook aanwezig die onverstord blijft. De watergangen bij deellocatie 9 en tussen deellocaties 12 en met 15 fungeren mogelijk als vliegroute. Op deze locaties is het noodzakelijk om in de periode maart tot en met oktober niet te werken tussen zonsondergang en zonsopgang om eventuele lichtuitstraling over het water te minimaliseren. Negatieve effecten op vleermuizen zijn dan niet aan de orde.

2.4.3 Amfibieën

Uit de resultaten blijkt dat het plangebied grotendeels ongeschikt is als leefgebied voor amfibieën. Wanneer er tevens vanuit gegaan wordt dat oevers van watergangen en bos niet aangetast worden, is van daadwerkelijke aantasting van leefgebied geen sprake. Het gaat ook hier om kleine soorten, die in het water of de oevers leven en een kleine verstoringafstand hebben, is van verstoring eveneens geen sprake. De algemeen in Nederland voorkomende amfibie-soorten vallen in de categorie waarvoor een vrijstelling geldt op de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Expliciet rekening houden met deze soort is daarom niet noodzakelijk. Wel geldt de zorgplicht (zie paragraaf 3.2), wat betekent dat doden of het bewust verstoren niet is toegestaan.

Uitzondering hierop is rugstreeppad, deze strikt beschermde soort kan grote afstanden afleggen, ook door gebieden die minder geschikt zijn, is aanwezigheid niet overal geheel uit te sluiten. Het gaat dan vooral om gebied tussen deellocaties 7 tot en met 11, die het meest nabij de bekende deelpopulatie liggen. Omdat de soort een voorkeur heeft voor pioniersomstandigheden, is het verschijnen van individuen op werklocaties waar gegraven of grond geroerd wordt niet volledig uit te sluiten. Geadviseerd wordt om, wanneer in de periode maart tot oktober gewerkt wordt, werklocaties zoveel mogelijk af te schermen om incidentele slachtoffers te voorkomen.

3 Conclusie en vervolg

3.1 Onderzoek

Geconcludeerd wordt dat op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek en veldbezoek het aandeel geschikt leefgebied van beschermde soorten zeer beperkt is. Dit komt met name door het intensieve agrarische gebruik van het grootste deel van het plangebied en omdat de wel mogelijke geschikte onderdelen (watergangen, oevers en bos en bomen) niet fysiek aangetast worden.

De verwachte beschermde soorten ondervinden, op basis van de nu beschikbare informatie, geen permanente hinder van de werkzaamheden. Voorwaarden hierbij is dat de werkzaamheden uitgevoerd of minimaal gestart worden buiten het vogelbroedseizoen (in ieder geval voor de gebieden tussen 3 en 5, rondom locaties 9 en 16 en in het gebied tussen deellocaties 12 en 15). Deze voorwaarde is leidend omdat voor het verstoren of vernielen van in functie zijnde broedplaatsen nooit ontheffing verleend wordt omdat er een goed alternatief is, namelijk werken buiten het broedseizoen. Wanneer dit niet haalbaar is, zal voorafgaande aan de werkzaamheden bepaald moeten worden of op en nabij de planlocaties geen broedende vogels aanwezig zijn middels een veldcontrole.

Daarnaast wordt geadviseerd om, wanneer in de periode maart tot oktober gewerkt wordt om gebied tussen deellocaties 7 tot en met 11, het werkterrein af te schermen om het verschijnen van rugstreeppad op het werkterrein te voorkomen (en daarmee kans op een potentiële overtreding). Omdat het afgeschermd gebied geen leefgebied vormt, is een ontheffing niet noodzakelijk.

Tot slot wordt geadviseerd om in ieder geval rondom deellocatie 9 en tussen deellocaties 12 en met 15 niet te werken tussen zonsondergang en zonsopgang om lichtverstoring van een potentiële vliegroute van vleermuizen te voorkomen.

3.2 Maatregelen in het kader van de zorgplicht

Voor alle soorten, ook de niet beschermde soorten en soorten waarvoor een vrijstelling geldt op de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen, geldt te allen tijde de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met wilde planten en dieren moet worden omgegaan (bewust doden of verstoren is niet toegestaan). Dit geldt voor de in deze toetsing getoetste werkzaamheden met name voor grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Voor de uitvoering van de werkzaamheden gelden als volgt de volgende maatregelen:

- Werkzaamheden worden alleen overdag uitgevoerd.
- De werkzaamheden die leiden tot mogelijke aantasting van vogelbroedgebied, worden pas gestart na afloop van het vogelbroedseizoen (na half juli). Wanneer eerder gestart wordt, dient voorafgaande aan het broedseizoen (uiterlijk half maart), het terrein functievrij gemaakt zijn.
- Het broedseizoen is geen strikt vastgestelde periode en kan eerder aanvangen of langer doorlopen dan de hierboven genoemde periode. Dit verschilt per soort en per seizoen. Relevant is dat geen vogels (meer) broeden.
- Mochten zich soorten binnen het werkterrein bevinden, ga pas verder met werken wanneer de dieren uit zichzelf en zonder stress de werklocatie verlaten hebben (niet opjagen).
- Zorg tijdens de werkzaamheden dat soorten niet ingesloten raken: werk zoveel mogelijk in één richting zodat soorten kunnen vluchten.

3.3 Conclusie

Wanneer rekening gehouden wordt met bovenstaande uitgangspunten, zijn nadere stappen als soortgericht onderzoek of een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

BIJLAGE

- Bijlage A Wettelijk kader Wet natuurbescherming - Soortbescherming
- Bijlage B Deellocaties van het tracé die beoordeeld zijn

Bijlage A Wettelijk kader Wet natuurbescherming - Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn (art 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (art 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (art 1.11, lid 3).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- a. Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- b. Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- c. Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- a. bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- b. bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- c. bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1)

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- d. bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- e. bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of

vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- en bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Noord-Holland heeft in Verordening Wet natuurbescherming een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Zoogdieren:

- Aardmuis
- Bosmuis
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Haas
- Huisspitsmuis
- Konijn
- Ondergrondse woelmuis
- Ree

- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Woelrat

Amfibieën:

- Bastaardkikker
- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen

overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor soorten van de Vogelrichtlijn kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten van de Habitatrichtlijn kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

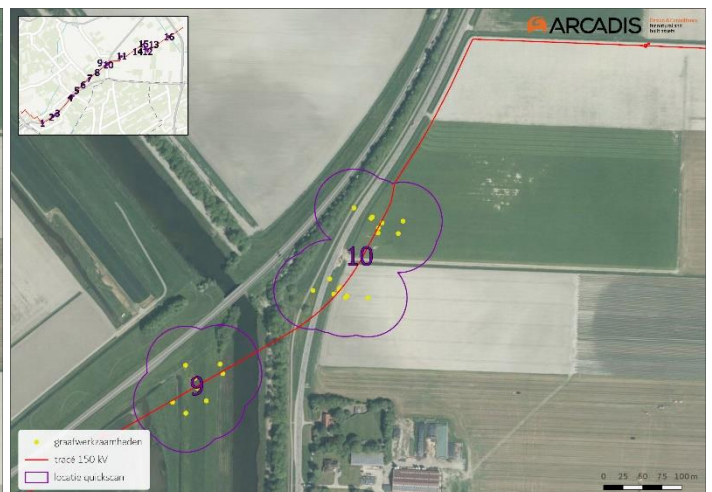
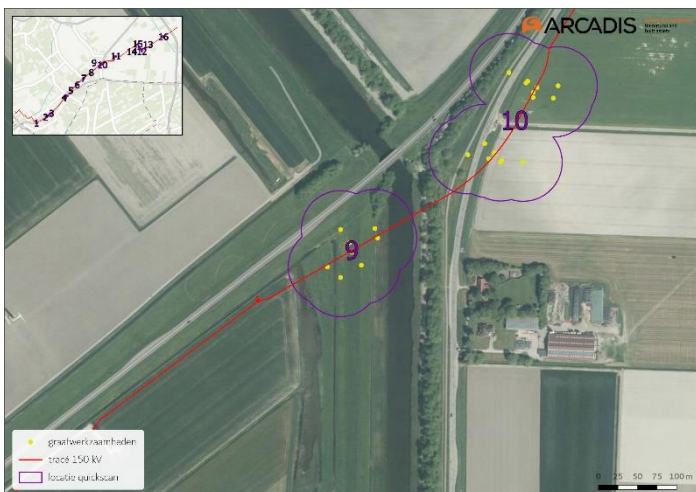
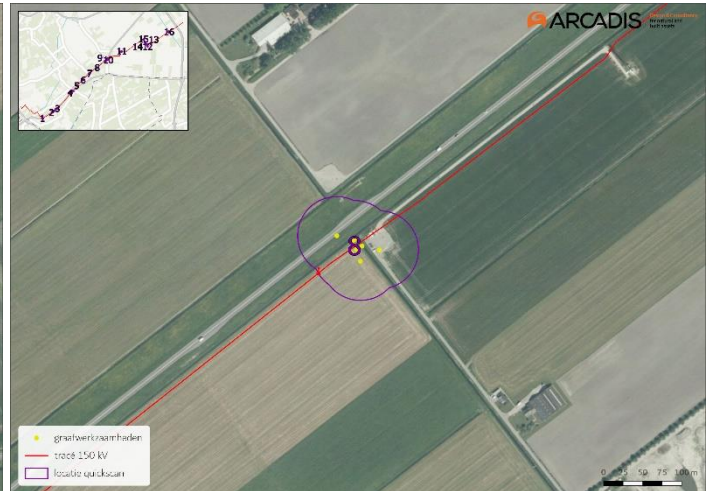
1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de andere beschermde soorten, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Bijlage B Deellocaties van het tracé die beoordeeld zijn

Colofon

QUICKSCAN BESCHERMDE SOORTEN WIJZIGINGSPLAN MIDDENMEER 150KV
RISICOANALYSE IN HET KADER VAN DE WET NATUURBESCHERMING

KLANT

TenneT

AUTEUR

Arjen Goutbeek

ONZE REFERENTIE

D10045247:31

DATUM

20 december 2021

STATUS

Definitief

Over Arcadis

Arcadis is een toonaangevend wereldwijd ontwerp- en consultancybureau voor de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij maken het verschil voor onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Met 27.000 mensen in meer dan 70 landen genereerden we in 2020 een omzet van €3,3 miljard. Wij ondersteunen UN-Habitat met kennis en expertise om leefomstandigheden te verbeteren in gebieden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

T [+31 \(0\)88 4261 261](tel:+3120884261261)

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[arcadis-nederland](https://www.arcadis-nederland.nl)

[arcadis_nl](https://twitter.com/arcadis_nl)

[ArcadisNetherlands](https://www.ArcadisNetherlands.nl)